

СЕРДАЛО

СВЕТ арадувл 1923 шера денз

Советски Союз Коммунистически парти Нох-Галайла областной Грозненский городской комитет и Нох-Галайла АССР Лакхехарча Совета а орган
Орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

№ 91 (2716)

Кіпранди

11

ноябрь

1962 шу

Мах 2 кеп.

КПСС Центральни Комитета пленум гулъярах бола хоам

КПСС ЦК соцам баьб, аргланара КПСС Центральни Комитета Пленум 1962 шера 19 ноябре гулъя аьнна.

ЦК Пленуме дувца оттаду промышленность, гишлонаш хьалъяра, юрта боахама деш дола партийни кулгал тоадара хьакъехара дош. Докладчикалла чоагилваьв новкъост Н. С. Хрущев.

Из дош дувцача юкъе дакъа лаца ЦК Пленуме ех республикай, край, областий партийни, советски, боахама актив.

ЛЕНИНА БАЙРАКХАЦА КОММУНИЗМА ЛАКХАЛЕНАШКА

Москве Цеча майдан тла хинна блуна паради къахъегамхой демонстрации

Сийлахь-боккхача Октябра 45 шу дузача дезаца дийнахь миллионлаш болча наьха бйрагаш дегти Цеча майдангахь Коммунистически парти а Советски пачахьалхке а хьалъа цахьа дегрвоача Владимир Ильича Ленинна Мавзолеягхь деразда да.

Майлаха камаьршача зланара ша сийрдаькхай Це майда, еррита Москва. Наггахь мара ца хулча тайпара хоа денадар ди Цей дезада хоа кийчъа й майда, ГУМ чуйолча ценошта юккъе нийсъя хьалхета йоал Владимир Ильич Ленинна портрет тладола йоккха це байракх.

Байракха ардехьен аьтхьен язда да: «Яхйила Советски Социалистически республикай Союз», «Яхйила Ленинна хьалъа сийлахь Советски Союз Коммунистически парти».

Це майда кийча а цей деза дадоладе. Шажа трибунаш тла — цин хеза партийни пачахьалхкени дегрвоаш, йлмани культури болхлоу, болхлоу, колхозхой, тлемахой. Еригача континенташкара хьабьа кьича мехкашара болхлоу профессури дегрвоаш ба укъаза. Царна юкъе — Германски Демократически Республикаи демократически партией массови организацией Центральни блока викилий делегаци, кейскосветски доттагилан Обществона делегаци, Афганстана Халкьа совета делегаци, Чехословакени, Монголен, Инджен, Индонези, Норвеген, Итален, кьича мехкий профессури делегаци.

Трибуна тла Ленинна Мавзолейна юкхе лат советски турпалаш комонавташ. Укъаза ба дипломатически корпус членаш, посольствий тлематташе.

Чоагга тлоараш а дегрвоаш, дог глздаьнна тлагулбенаьнаш трибуна тла гучабанна новкъостий Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кирилленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, О. В. Куусинен, Д. С. Полянский, Н. С. Хрущев, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев. Мавзолея автта оаггарахьа — цин хеза военна чалынаш, Советски Союз маршалаш, блуна тайпай маршалаш, Советски Эскарени Тлематта Флотеи инаралаш, адмиралаш.

Итт саьхат. Спаски коаналарех, йийлача машина тла а вагшаш, аравагга СССР оборона министр Советски Союз Маршал Р. Я. Малиновский. Маршал блуна моаршал хетташ го боккх, Октябра 45 шу дигарача ух даькьала бу. Ше блуна тиехьа глзда чакъваьнчул тиехьага оборона министр, трибуна тла а ваьле, къамал ду.

Московский гарнизона блуна дйаьлаю торжественни марш. Къаьнача традицехь октябрьский парад хьалел кагйича фатанкий коллоно. Ордениски ленташ хьерчадаца Теме байракхаша кил Мавзолейна юкхе глзда дйаьлоу цин хеза полководцеш керте бола тлематта дегрвоаш батальон.

Нийса, шоайла влани лотачи саьна, улдуь этга тла боккхаш болх М. В. Фрунзе церахьа Теме академ ладувглархой.

Чакхйол В. И. Ленинна церахьа Военно-политический академ ладувглархой батальонаш. Дег тлара моаршал хет трибунаша Ф. Э. Дзержинске церахьа Артиллерийски инженерни академ, Бронетанковий блуна академ, В. В. Куйбышева церахьа Теме-инженерни академ, химический лорвара академ коллоной торжественни маршага. Гучабоал летчикаш Федарча тлематта академ Н. Е. Жуковске церахьа Федарча-тлема инженерни академ ладувглархой.

Сигаларча лаьчай дезал Цо хьалхьабь вай ханара шоаш саьна кхь боаца турпалаш, космический аренаш караьраьл чалеш, берригача машар хьаш мел долча наьха дегаш а караьраьл болча къонахал дола пионераш. Юрий Гагарин, Герман Титов, Андриян Николаев, Павел Попович — сигалара вежрий — арабанаьн цу Коммунистически парти дукха безаш хьалхьабеш болча дезала юкьера.

Йоагш я батальон... Церахь хьабь Советски Союз Германски кийчъаца Низаша коммунизм хьалхьарча шоай дехар — вай Дакхен машар, хламаш керем ца хилар лорадар, пачахьалхкен хьашташ тлом хьабеш глгарахени провокаторехи лорадар кхоачаьше дезаш бола партиена а халкьа а тешаме бола ладукхера образовани йола командирши политбюрохь.

Кийча оалхазаро саьна, ткъам туваш йода тлаьржаца шинелиши бекосыркайи квадрат тла глзда кий-сигал бекра це седька тлаьтта байракх. Сикха, шера матроски тла а боккхаш чакхбоал морякаш.

Низ болча кулгалта юкье чоагга тлоаьл герз а доалаш, влани юкхе тла, дох РСФСР Лакхехарча Совети церахьа Лакхехарча Общественной команди училища доакъош.

Хьажал хланз, баьцара фурашкаш. Цар дагайохийт кхоачалш йоаца вай Дакхен аренаш, цин сийлахь доозош лорадеш бола фийла, наб-са доаца хьабь. Цеча майдан тла глзда чакхбоал доазув лорадараш.

Дукха нах тлаьттача трибунаша, чоагга тлоараш а дегрвоаш, шоай байракхаша болх массанена дукха безаш бола суворовшаш нахимовшаш.

Аьшка тоатол а хиле, Цеча майдан тла йоал Тамански Кантемировски легендарни дивизей тлематта машинаш... Хламаш керем боаца десантникш-парашютисташ. Йолхаш а хьалхьалхьа хьожьал узара тоаши зенитни йокхий тоаши тлаьгга йокхий бола танахш.

Кагйичарга дйаьлаьнна чакхна дегрвоаш йолча машинаш тлаьгга заводий йоккхача турпалаш тара йолча стволшача кхоачалш йолча еригача кагйичар артиллери. Йовзаш йолча металлический белаьаш тла а йаьла дйаьлоу хланзара «Катюшаш», ткъамаш дола ракеташ...

Хокра минут массаз йоала докхалга хул хьийда чоагга бола тоатол.

Хьажал хланз ер — Н. С.

Хрущев инициативах коммунистически парти дог ураоттадаь советски халкьох цун йоагача хьалхьалх хьалъа низ бола ракетни техника.

Советски Илмалоша тохкам бир, инженерашен, техникашен, болхлошен хьайр цар новкъосталла Лавтани Маьлкен спутникаш дйаьхитя, Бетта тлематта хьалхьарча оаглон сурт дйаьхитя, «Восток» — 1, 2, 3, 4, хьалхьарча орбита тла даьха, хланзале миллионш километрш яь дола «Марс-1» Марс яьча планетагхьа дйаьхитя йола ракеташ-гиганташ.

Къастаьча машинаш тлен гусенични трактораш тлен кьеташ а дото бос болча ракетий корпусаш.

Цар я звукар сикхагга йола скорость, ух кьача йиш а йоккхача ладхаленашка, цар яьх йиш а геттара гаьна.

Ракетни установках сигален лавтени метел, форда тла а хьожьалча тоа йиш йолаш я. Теме моркий выпел тла а йагш дйаьда этгара хьалхьа параде дакъа лоаьаш йола ракеташ.

Дукха эзараш бола нах йокхийча стратегически ракеташа хьожаш ба. Из да хланзача Илмален техникаш этгара тлематта карагиланаш. Теме стратегически дукха дола герз кхоачардолаш йола географически моттигаш а йаь дош.

Дагалош Н. С. Хрущева дегрвоаш «Оборона этгара тлематта хланзара средстваш мел эш хьабь могаргдола низ болча диканкйиш промышленность а вай... Вай да ракетно-ядерни герзаша кийчъа этгара диканкйиш хланзара эскар».

Блуна тлематта йоагга дукхача оркестреш латта йалаьмате йоккха оркестр. Цо йоккх «26-ча июле марш» — советски халкьа дукха эзаца революционни Куба къонахалча марш. Цеча майдан тла хиннача параде тешавеш хьабьох машараш халкьий кхерамзлене тлакувдараша хьалхьабеш хлама тохаш.

Советски Союз дйаьла а кийча хилар. Дегрвоача халкьа дукха безаш а йоккхо еш а болча советски тлематташ фийла лорадув Дакхен доазош.

Къахъегамхой торжественни демонстрация хьалел столица спортсменаша. Шера майда дйаьлаьн нийсаца мугларех болх ух. Цуна юкье цу ханна Исторический музейгхьара метатгьох ший тайпара мотоколлона. Болхлоу, салте, матросе волаш йола скульптурни группа а хьалхьалхьа машина тла. Тойлаьш ба йоккхаш тоаши а йолаш хьабьара хьалхьа глгараш а ух, паркогаша улл еьна ши корта бола йаьржа арзий — пачахьа йаьла символ.

Цу машина тлематта йоагга турпалаш йиш Ленинна скульптура тлаьлоа броневика манет. Кхоанента бола ний хьабьохкаца тайпара хьалхьалхьа дйаьхитя да цун кулг.

Майдане хьабьох тлематта революционни илеш. «Варшавянка» тлематта доакх изаьмо массанена а дозаш дола «Юг майра бакка, новкъост» яьх

революционерий илди. Цу мелодия нийса глбоахаш воагга пхи эзар совгга кьона спортсмен.

Шажа трибунаш тла дукха къаьна болхьениш, Октябра турпалхой ба. Докхал деш хьабь ух Цеча майдан тла глзда боагача кагйичош, ух цар нийк хьа а нийца дйаьлош йола кьона тлематта я. Майра глбокхаш, шера белаьаш нийсъя ух хьалхьа болх, сийрдаца кхоанента — коммунизмаг. Ух ба коммунизме баха а болх ба а безараш, Октябрийски революцедолаьш сийлахь гулаьх чакхдаькхча дезараш а.

1917-ча шерага гаьна а цланкха диглурдоаца а денош дагдохиташ майдане гучаьлош «Аврора» яьча крейсера йоккхаш макет. Цеча байракхаш тла 1917-ча шерага Октябра лозунгаш я.

Цул тлематта чакхлелх мотоциклисташ. Цар машинаш тла а СССР Пачахьалхкен байракх, пхийтта союзни республикай байракхаш, КПСС ЦК Президиума члений портреташ дола це байракхаш.

Тайп-тайпара бос бола хоза кйуьс биллача саьна а Це майдане. Эзараш болча спортсменаш церахьа кхайкаду дегрвоаш: Машар, Къахъегам, Парглато, Нийско, Вошал, Ираз!

Физкультурникаш майдане юкье оттаьла дото бос болча ракет дегрвоаш, тланкха цланкха тлематта тлематта сикхуш москвичи сикгал урагга йода из.

Цьана гимнастически упражненеш ю спортсменаша. Эгилейстер магилейстер йоал мехкараша хьалхьалхьа кий-цел бос болча зинай тайка талге, йаьржаца бекса дегрвоаш дото хьисаьрча глжамаша хала комбинатеш атта а говза а ю кагйича нах.

Цьаннана тлематта шоагга йоагш майдан тла глзда дйаьлош «Восток-1», «Восток-2», «Восток-3», «Восток-4» яьча космический кемай макеташ. Комонавтий духар дйаьх болх кагйи нах. Локхаш а «космонавтий марш». Мавзолейна хьалхьалхьа юкхасовц космический кемай макеташ, Юхийчай трапаш, кемашчура араьовк космонавтий костюмаш тлаьвоа бекраш. Бекраш ба доакх зинаш.

Мавзолей центральни трибуна тла хьалгга а дегрвоаш, партией правительстваш кулгалхошта дйаьлоу цар ух. «Вай партией ленински центральни комитет — Сийле, сийле, сийле!» — моаршал хет спортсменаша. Низ бола «Ура» хоз глзьяьннача Москва сикгал.

Трибунаша чоагга дегрвоаш тлоараш а долаш майдан тлара дйаьлош спортсменаш. Тлематта болх кагйи нах. «Коммунизм кьотаргьа» яьх дегрвоаш хула докхий алапаш доакх цар бе.

Цу хана исторически музей оаггарахьара араьовк керда коллонаш. Шоай керда сийна форма тлаьвоаш боагга столица

РФСР ЛАКХЕХАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

РФСР РАЙОНИИ (ГОРОДСКОЙ) ХАЛКЬА СУДИИ ХАЛКЬА ЗАСЕДАТЕЛАШ ХАРЖАРА ХЬАКЪЕХА

РФСР райони (городской) халкьа судий халкьа заседателий полномочей ха чакхьалара дувадена, Российски Советски Федеративни Социалистически Республика Лакхехарча Совети Президиумо соцам бу.

1. Автономий республикай Лакхехарча Совети Президиумаша, краевой, областной, Москвитини Ленинградский городской хьабьегамхой депутатий Советий исполнительный комитеташа, автономий областни хьабьегамхой депутатий Советаша, каьмий округий депутатий Советаша 1963 шера феврал-марте РСФСР райони (городской) халкьа судий халкьа заседателаш хоржам хоржамаш дола.

2. 1960 шера ноябрь-декабре хержа хиннача РСФСР райони (городской) халкьа судий халкьа заседателий полномочеш дйаьлоу а РСФСР райони (городской) халкьа судий халкьа заседателий керда состав харжамаша.

РСФСР Лакхехарча Совети Президиума Председатель Н. ОРГАНОВ.

РСФСР Лакхехарча Совети Президиума Секретарь С. ОРЛОВ.

Москва, 1962 шера 9 ноябрь.

дружинникаш, ух ба цун массасайолча райони виьалаш. Чоагга тла боаккхаш, муглараш нийса долаш болх ух. Хьалхьа яьх — шоай эмблема тлаьлоа дружинникай байракх.

Бубенна, майра тла боахаш майдан тла йоал цун возалле — болхлоу класс, цун когий таташ хозаш да дунен масса миинге, цьабарий дегаш ура а уьтадеш, хьал а лоаьаш, шолаггаьрашта узарлей оаьхарий дорхали чу а йоссаеш. Йр я из парглатача къахъегаме котало!

45 шу хьалхьа «Аврора» кхессача йоккхача топо, котало йаькхача халкьа глгоаттамо, «Дамм болхьенишача хиланза йргича йа болхлоу ахархой революций хиннай» яьча дйаьла а дахаргдолча Ленинна дегрвоаша кхелла да таханара цей. Цу хана дегрвоаша майдан тла мел воаггачуна а партией правительстваш кулгалхой портреташ, хоза тоаь транспарантш, коммунизма машари баьхьанце къахъегаме коталоний рапортш даьх ильчеваша. Цу боккхача токолективо а.

Районий коллонашча хьалхьа латт столица. Йоккхача заводий, фабрикий коллективаш.

Кхийтта боагача майлаха зланараш, царна хьалхьалхьа хьабьла улл докхча кийжака — КПСС Програма. Из символический сурт гущ да хлара коллоно, цун сурдало — хлара дегрвоаш. Советски нах тлаьггетта КПСС XXII-ча исторический съезде решенеш кхоачашеш чакхдаьлар Октябра 45-тлашу.

Ух шера во къахъегаме даьл москвичаша, Октябра хьалхьарча къахъегаме вахте латтача хана дукха дикна хламаш глжамаша царна. Эзараш станонаш, машинаш, эзараш тоннаш болати прокати, миллионаш квадратни метрш нах чуйе целеш, миллионаш метрш кйаьлаш — иштта йалаьмате йоккхача цыфрш а москвичий производствени коталоний. Цар дикна хьабьох коммунизм хьалхьалхьа долаьлаца вай халкьа карагиланаш исторический гулаьхаш.

Сийлахь-боккхача Октябра 45 шу дузача дийнахь дегрвоача советски халкьаца цьана дукха кьамаш даьчаца вай Дакхен юртаьохаме къахъегамхоша колхозни совхозни кхайкен фермашкен даьчаца сий долча толамех докхал ду москвичаша а. Цей дезаца коллоной цеча кйаьл тла яьзды да ахархошча, хьабьалхьа леладерашка, механизаторшча хозтаьла дйаьхача моаршала дегрвоаш. Традичех дошо бос лелача цьонаьнен канатшен кийчъа а Тимирязевски района коллонаш. Сийрада буьл тлаьхьамаша: «Ахархой, хьалхьалхьа шортат яьлат, хурдочла боарамашка!».

Цейна хьалхьалхьарча денош цу даькье боккхача дйаьлоу баькхьабь Российски Федерацие юртий къахъегамхоша. Дакхен амбараша цар чутессад 2 миллиарда 212 миллиони пункт яьлат. Из Россерча ахархой керда а. Яьлат, дукхагга дулхш, шурен, кхьийола продукташ

яхар духьа лоаттабеча кьовсаме сийлахь къахъегаме толамаш даьдаь Украинерча хьабьалхьа леладераша, Малибузени Кьублельеи Казахстан а Молдаве а ахархоша, Гуржегларча чай леладераша, Арменияча комсаьл леладераша, Узбекистанерча боамби бувраша. Кхьа дйаьлоу юртаьохаме дегрвоаш доакъош дегрвоаладар еригача партией дегрвоача советски халкьа гулаьх а хинна дйаьттад.

Моаршалаш телаш, тлоараш дегрвоаш тлаьц трибунаша Владимир Ильича церахьа электромеханический завода болхлоу гулаьхьарча наьхен коллоно. Ух хьалхьа а болаш боагга столица Москворецкий района къахъегамхой. Района предпритий коллективаша къахъегаме яькхий Цеча майдане тлаьволаьлар хьалхьарча мугларашка хила бокьо. Москворецкий района промышленносто ух шера итт бетта план совгга тьабь кьох миллион сома маьха продукци яьлат дувца дола транспарантш даьх ильчеваша. Цу боккхача токолективо а.

Лама юкье дикна даькьа даьцда Владимир Ильича церахьа Пхьх эзар гаргга сар воагга Цеча майдане глзда Лихачева церахьа завода коллоно. Муглараш тла глзда гущ а предпритие эмблема. Цу тла а «ЗИЛ-130» яьча грузовой автомобила керда модель. «Образцовий предпритий ергьа вай ЗИЛ!» — йоах цьан транспаранто. Партией XXII съезде завода критика яьчул тлематта, кхоачамбоаьлараш дйаьлаьлар дукха балхаш даьд укъаза.

Коммунизмаг цьан долчаца вошал долча халкьий йохаргйоаца барт-цхьоглоу белгалгеш, цеча байракхаша юкье лелаш а социалистический мехкий байракхаш. Москвитинаш цу дезаца дийнахь дйаьхача моаршала дегрвоаш докхийт Кубайта. «Тхо хьоча да кортамучаш глгара» — яьхаш яьздыл транспарантш тла. Москвитинаш Цеча майдане глзда дйаьлоу цьан павно тла да Фидель Кастрош Н. С. Хрущевен сурташ. Демонстраций коллонаша кьаьгга хьабьох парглато, кортамучале, машар баьхьан кьовсам лоаттабеш долча кубински халкьаца цена доттагил. Берригача советски къахъегамхоша цьан москвитинаш бубенна ба керда вахар дулаш доаллаца Кубай халкьанна дйаьлоу а новкъостал дегрвоаш.

Дог глздаьнна а Це майдане. Керда коллонаш талгеш саьна хьабь цига. Чоагга сакъердаме а мугларашка. Бываьнен дегрвоача басараша кийчъаьна а празднични коллонаш, ланха нйлу транспарантш, лозунгаш, плакаташ, байракхаш. Музыкаца иллей оаьшача майдане гулаьла боаггачар дагара кйоарга уьлаш хьабьох лозунгай дйаьхача дегрвоаш. «Дакьала хийла лавтани тла Машар, Къахъегам, Парглато, Нийско, Вошал, дегрвоача халкьий Ираз чоагилдеш йола коммунизм!» — «Сийле, сийле, сийле!» — коммунистически партией дун Ленински ЦК-аь!», «Кос-

мосе а лавта а кердаца толамашка!», «Дакьала хийла машар!», «Сийле хийла керда дун хьабьдерий!».

Планета еригача миингашка дйаьлоу цеча майданера дйаьхача тлаьхьамаш: «Дегрвоача мехкий халкьаш! Фийла хила, гучаьхача тлом хьабеш глгара империалистический поджигателаш, хьинаьрга кьовсам лоаттабечаьлар бокхьабьонен машар лалаьбар!».

«Дегрвоача мехкий халкьаш! Цейнашча кьовсам лоаттабечаьлар дегрвоаш герз дйаьдаькхара».

Сийле хийла кйаьл ца лущ, низ кхо ца беш, къахъегаме мехка материальни духовни рузукташ хьабьохларий, коммунистический хьисале къахъегам хьабьохамаш готарий. «Вай кхоачарга коммунистический къахъегаме коталонга!» — ховш яьхаш Ленинна, Хланз Цеча майдане глзда боага эзараш коммунистический къахъегаме ударникаш. Ма докхал деш хургар Ильич цар сийлен патристический гулаьхьаш. Тахан коммунистический къахъегаме боламе даькьа лоаьаш ва 21 миллион сар.

Дегрвоаш хьабьох трибунара Илмал Академ коллоно майдан тла яьлча. Сийлахь докхача да вай мехка коммунизм хьалхьа Илмалоша лаьца даькьа. Академ мугларашка боага машарерча гулаьхаша дйаьрхл яьдери энергех пайда эдара керда торонаш гучаьхача энергетикаш, физикаш, дукха нах вахара кйаьл ца лущ кьовсам лоаттабеш бола биологаш, химикаш. Космосе тамашийна коталоннашча белгалдйаьннад вай Илмала. Космос карьерзар — из советски сага хьинаьне, низа, хьабьалла котало а.

Трибуна тла гулбенаьрашен дозал дехарча хьабьашен моаршал лу москвичи гишлостераша. Сийлен болх баьб цар ух шера. Духхьал 10 бетта москвичашка хьабьалхьа эзар совгга квартира. Ер шу дола дегрвоаш дегрвоаша 45 шу дуза ди тланхоачаш Москве хьабьалхьа шовткешен бархш школа, 3.1 эзар менги отторгола болхични корпусаш, йийтта поликлиника, бляь берий учреждени, пхи бляь гаргга тикашни столовеш, иштта кхьа дукха культурно-бытовой предпритиеш. Метростроя коллективо експлчатаци дйаьннай иь километр совгга дйаьл долаш йола метро Калужский радиус. Цей тланхалел, ханал ши цу хьалхьа, хьабьалхьа хьабьа шишаьгилхьеташ бола автомобильни нийт.

«Кхоача ца лущ тлаух демонстрацияш. Цар мугларашка хоз дукха эзаца партига, хьабьарча Советски мехкага телаш дола моаршалаш.

Партеи халкьен йохаргйоацаца барт-цхьоглоуна, сийлахь-доккхача Ленинна гулаьхача машара а коммунизма а гулаьхча советски нах боарам боаьцаш муглараша хилара тешал ду низ бола демонстрация а хинна дйаьттар столица цей дезада.

Партеи халкьен йохаргйоацаца барт-цхьоглоуна, сийлахь-доккхача Ленинна гулаьхача машара а коммунизма а гулаьхча советски нах боарам боаьцаш муглараша хилара тешал ду низ бола демонстрация а хинна дйаьттар столица цей дезада.

Партеи халкьен йохаргйоацаца барт-цхьоглоуна, сийлахь-доккхача Ленинна гулаьхача машара а коммунизма а гулаьхча советски нах боарам боаьцаш муглараша хилара тешал ду низ бола демонстрация а хинна дйаьттар столица цей дезада.

Партеи халкьен йохаргйоацаца барт-цхьоглоуна, сийлахь-доккхача Ленинна гулаьхача машара а коммунизма а гулаьхча советски нах боарам боаьцаш муглараша хилара тешал ду низ бола демонстрация а хинна дйаьттар столица цей дезада.

Партеи халкьен йохаргйоацаца барт-цхьоглоуна, сийлахь-доккхача Ленинна гулаьхача машара а коммунизма а гулаьхча советски нах боарам

Съездий Кремлевски Двореце 1962 шера 6 ноябре хиннача торжественни заседание новкъоста А. Н. Косыгина яь доклад

(Діахододар 3-ча оагіо т[а).

НОВКЪОСТА А. Н. КОСЫГИНА ДОКЛАД

Зимний карьеризатор космос караер-
ярга кчаар — селдара бокка гл боа-
хаш доа вай халкъ дхалхашнакха!

Лавтан тларча дерригача халкъашка
Октябрю дахъехар бокъонца сага товш

МАШАРГЕИ ПРОГРЕССАГЕИ БОДА НИКЪ СИЙРДАБОАХ ОКТЯБРА ИДЕЯША

Шерагара шу массаза доал кьагъагъа
халхъонх социализм ший боарам боацаш
йола йонкхий тороаш, тла-тла дукхагъа
керда позншеш йоах цо капитализмаде ле-
дича яхе, адамла дегъагъа халхъа дола
гъулакх хулаш латт цунах.

Вай идеяни моастагъа блявза а эзар-
за а «кьаденна» а «мегагдоацаш» ларъ
халъ а яхаш хинна марксистско-ленински
илма керд-кердача миллионшар болча нахъ
халхъал цу дикла, царидейни тешам а
хинна длоатташ латт. Цунна мукарло де
дешаца кхалхъаб вай моастагъи а.

Кхоонента хеж вай, исторически пер-
септиваш вай гъадугаш а. Кхы тайпа да
капитала мехкашара гъулакхаш. Цига
лармаш пессимизма, тешам бовра, капита-
лизм халхъа хурхиларх сакувш йола
ула. Из тла-тла члоагъаш йола социаль-
ни пессимизм гущ а дукхаца илмашой,
писателй, хлама леладущ болча нахъа,
политический пачхалхъахъи деятелй уй-
лаша.

45 шу халхъа Сийлахь-Йонкхъа Октяб-
рски социалистически революци хилар
бахъан долаш халхъинача кердача общес-
твенни системо шийца енай дунен халкъаш-
та юкьерча гъулакхий керда принципа а.
Машара, цхьатарра бокъоний, халкъаш
ишой лоламе хилара, еррига пачхалхъа-
наш шой мукух хилари цар суверените-
ти лархлара идеяшара хьайоагъаш а со-
циализма мехкий арашара политика.
Социалистически лагеръ а сийлахь-
бокхъаца Ленин халхъахъаца тайп-
тайпара социальни строш йола пач-
халхъалхъаш машаре яхара принцип
члоагъа хьайоагъаш. Советски пача-
халхъалхъено доацол арашъа леладеш мел
дола гъулакхаш халкъашта юкьера машар
члоагъара тладерзада а. Советски Союз
низ болашга ме хул, дунен халкъашта
юкьера вахара цун лоархлал бокхъагъа
ме хул, дерригача дунен тла машар хур-
хилара бола тешам бокхъагъа ба.

Дунен социалистически система — ка-
питалистически лаван тлара дхалхъаца а
керда обществ халхъаш доахъаца а хал-
кый шой лоламеа содружестве — дер-
ригача дунен вахара юкьера лоархлал
шерагара шерагъа дукхагъа лалхлус ба.
Машар члоагъа хьайоагъаш йола фак-
тор а тлеме бокхашта юкьера глорйоа-
ца никъ лелаб дукха пачхалхъа-
хъаш. Цу пачхалхъалхъаштен соци-
алистически содружестве юкье влаши
сий дара, цхьатарра бокъонаш хилари,
тешам хилара ларда тла дика гъулакхаш
эттад. Хлара шера империалистически ме-
нашка а дегъаулаш латт болхлой клас-
си цунанаваргъа — коммунистически партин
керте латта машар беза низаш.

Цу тайпшара, халхъиний керда дунен
тлом ца хилийти низ кхоачарболча ма-
шар безаца низий члоагъа фронт. Из дац
Октябрия идеяш хувашам деш бола бок-
хъа низ хилара дола тешаш?

Вай замалах империализма а ца ху-
лаш, машарен прогрессен идеалш йоахъа-
ца дунен социалистически системаш хулаш
латт деррига дуне дегъаулаш йола фак-
тор.

Советски Союза, Китайски Халкъа
Республика вошал долча халкъаштен со-
циалистически дегъаулашар новкъа глола
долхъаца дерригача мехкий халкъаштен
юкье лархъагъа эттад социализма мехкий
кхалхъагъа овлангара хьашаш, проле-
тарски, социалистически интернациона-
лизма принципаш цацал хиларх члоагъа
социальни барт-цхьоагъо йолаш, кхотаден-
на дола керда гъулакхаш.

Социалистически мехкий вошал тлеха
барт-цхьоагъо хиларон цар шойла влаши
новкъостал дарон дьттув боахъа кьаман
экономика дика дегъаулаш а еррига дунен
социалистически система длахо члоагъи-
гъа а. Шера экономикаш хиларо йолашду со-
циалистически лагерда деррига мехкаш пла-
нах а цхьатарра бокъонаш а дегъаулаш.
Влаши экономикаш новкъостал дара
Совет влашагъелачул тлехагъа из про-
цесс сих а елар, цун гъулакхаш тоа а де-
лар.

Докхий толамаш дахъад промышленно-
ста цхьадолача доахъош халкъа боахама
планащца координаци яра, машинаш еча,
ларжачен бос болчен металлурге, кхъаца
доахъой производствена еш йола специ-
ализаци кооперировани дегъаулашара. Ди-
ка гъулакхаш дахъад вай мехкий энергетиче-
ски системаш влашагъагъа йолаярца. Баъ бо-
лаш латт йаламте бокхъа гирс — Волга
бердий йостонара хьайолаенна 4.200 сов-
гъа километр малхбузенагъа дладоа
мехкашца провод. «Доттагъал» хъаца цу
мехкашца провод циро ше а, кхы дика-
гъа хъокъа ца деша, халхъох вошал дола
социализма мехкаш влашагъуваши долча
гъулакхий чулоацаш.

Цу лоархлалмаша исторически процессе
керда этап хьайилар 1962 шера июнь
бетта Москве хиннача коммунистически
болхлой партией ЦК халхъарча секретари
ишай влаши экономикаш новкъостал дара
Совета членаш долча мехкий правитель-
стваша керте латтарий совещане.

Цхьадолача хана эггара дукхагъа дегъа-
ляхъаца капиталистически пачхалхъа-
нашта юкьерча торговле боарамал а тлех-
лоааш, дикла лактешней длахаца шера-
наш цхьадолача социалистически мехкаш-
та юкьера товарооборота масштабаш. Ду-
нен социалистически системана чухъа спе-
циализаци коопераци дегъа ме йоагъа.
Хлара шера тла-тла дукхагъа дегъауларга
социалистически мехкашта юкьерча това-
рооборота боарам.

Цхьабагъа, из цхьанна тайпара а дац,
капиталистически дуненчара тор-
говли дегъаулаш безам бац Советски Сою-
зеи вонх социалистически мехкий хилига.
Хурдгар кизинг-дукха диклагъа гущ болча
дукхаца капиталистически мехкий, цу
дакьте Англе, Франце, Италие, Германие
Федеративни Республика, Америка Вла-
шагъикхийтатца Штатий доале латтаца го-
зарий вилакатша дика кхетаду Советски

дола халкъо блявшаерка сатисар —
эксплуатаци лолни доацаш, тлешаши ко-
лонияльни лаван доацаш дахилга — кхоа-
чаде низ кхоачаргбар социализм мара ца
хилар.

Союзарен вонх социалистически мех-
кашарен торговли дегъаулашарца ярг ца
хилар, хлабта цу гъулакха дикла къа а
хьег. Цхьабагъа, новкъа дае а, изаомор-
гъа йиш яц дунен торговлена юкье дискри-
минаци кхушачен социалистически мех-
кашара торговли хоадара шой низ кхоа-
чар дечен цхьадола малхбузехъара пач-
халхъалхъенни правительстваш. Цу тайпа-
ра лавача халхъалера политика шй си-
стема машаре яхара хьалашка мехкашта
юкьера влаши гойле хургойла экономиче-
ски бувзамаш шердегъа дладекахш долча
объективни закономернашта дукхал
латт.

Боахама гъулакхашта социалистически
мехкаш влаши гардагъахъа «интеграци»
балаш йола политика дукхалхъоттае Герт
малхбузенеулейски монополиста. Из
халхъа хьагъацхьанай «юкьара рынок»
хьаярца.

«Интеграци» политика лех цар эконо-
мически социальни гъулакхаш ца та-
хийтара дола молха, цун новкъосталца
дикъовла лерх цар капитализма объек-
тивни экономический законий зулам, цунах
доахъа органически йишаш лазараш.

Цхьабагъа, капиталистически «инте-
граци» кьоаста а яц а кьоастае йиш а яц
хланзарча капитализма влашдухъаленаш
длахаца проблемаш.

Американски монополаш а я иштта
«юкьара рынок» хьалхъолаш. Уж дукха-
ла яц НАТО тлеме машина длаухийтатца
ружъай деррига дукъ «интегрирован»
Европа белагъа тла длагъагъа, Цунца
цхьана Вашингтон, кхера бахъан а долаш,
кхераш а американски монополей цлен-
хашта йола конкурент «юкьара рын-
ка» хилар. Иштта, империалистически
пачхалхъалхъашта юкьера влашдухъале-
ний керда шод хьахул «интеграци» го-
нахъа.

«Юкьара рынок» влашагъеллараша
лечкъа а дац социалистически системана
дукхалара экономикаш кьовсама герз
шоаш цунах де гертлара, Цхьабагъа, вай
цу човхамех кхераш дац. Хланзара низий
соотношенеш, йолча хана социализм дла-
кьоастаерни цунна бокхаша оттаерни по-
литика вилла хьисап доацаш я.

Ший кхоачамашка, экономикаш потен-
циалагъа, промышленни производств дегъа-
улаш темпашка диллаца, капиталисти-
чески «юкьара рынок» тлехаца да йиса-
рал совнагъа, цул гайна халхъа латт
социалистически мехкий доттагъа.

Шоашта мел эшар шой рынкера хьако-
раде йиш а я кора а доагъа социалистиче-
ски мехкашта. Царга кхоачамболлаш торо-
наш я шой лоламе дегъаулашар никъ
лабъаца кхъаца мехкашта тайп-тайпара нов-
къосталаш де а.

Новкъостий! Машари халкый кхерам-
зени бахъанце лелаб кьовсам дунен хал-
къашта юкьера лоаттам члоагъа чоалхене
болча хьал тла длабеш безам я Советски
правительство.

Карибски форда районе. Америка Вла-
шагъикхийтатца Штаташ хьовзадачъа агрес-
сивни гъулакхаша йаламте бокхъа кхерам
тессабар дуненна хланз дукха а йоацаш.
Юха а дунен халкъашта юкьера жандарм
хила герт американски империализм, цу
телхаду пачхалхъалхъашта юкьера гъу-
лакхий законаш, юкьегерт кхъаца мехкий
чурча гъулакхашта. «Низа познше» тлар-
ча, тлеме юкхе длагъакоацад гъулакхаш
леладара империалистически политика эг-
гара ирагъа дитта тла длагъакоацад
дуне. Нагахъа санна тлом хуле, юкье деиз
цуннах дунен термоядерни тлом хурхилар
ца ховш малаш.

Кьовсама бахъан да капиталистически
дунен кьагъара, члоагъа йохъаенна лард
дла ца ялийта, адабий общество прогрес-
сивни дегъаулашца юхатоха герташ Амер-
ика Влашагъикхийтатца Штатий доалери
гъозараш хилар. Американски монополей
хьашташ из новкъа хиларх йитар
США-с Кубера революци «кьоабал ца
еш» а.

Ший глорвайнача багъагъа Фидель Ка-
строга хьалхъа а йолаш, керда вахар хьал-
дара новкъа эттад кубински халкъ. Ший
лоаме яха а дегъаха а, ший халкъана
мазшара дола политический а социальни
а йалдоттае безам болаш я Куба. Из
вилла дувилла а йоацаш Куба бокъо,
хлара халкъа бокъо а, Нагахъа санна суве-
ренни йолча цу халкый бокъонех кхыдола
мехкаш ца тоха герташ хуле, тлакхъа
влаши гъулакхаш а леладеш маурша да-
хилга хила йиш йоацаша доал.

Советски халкъа гъа хьаглоац Куба тур-
палча халкъа. Вай новкъостал ца да дьа, да
а ду, дерг а да кортамухъаленаш, ший ло-
ламе хилара, машара йола ший сийлахь бо-
къо карара ца ялийтара тлеха латтаца ку-
бински халкъа.

Ший суверенитет карара ца ялийта Куба
бана магйтар дукха цун оборона члоагъи-
гъа Кубана новкъостал дац Советски Сою-
зо. Куба гъулакхашта юкьегерта «кьагъа-
та бокъонаш» шой хилара хьалхъа
Америка Влашагъикхийтатца Штаташ гуч-
хъа пропаганда длаеш хиларх из
ца дича даланзар вай.

Дерригача адамашта тоам хиннаб, маша-
ра гъулакхаш, бляш а бляш а миллионшар
болча нахъа вахар, тахъ оладелча
санна, кхерамерча хьал тла длахагъаца цу
кхерамерча хана, из а вонх а оагъула сабу-
рах ца боахш, бехтотхъахъа сакувшни
хьалхъален хиларх, термоядерни тлом
хьагъагъа тлехъара гъа ца боахшаш йерх.
Советски Союзане Америка Влашагъи-
кхийтатца Штаташтен юкьера тлом хинна
йергъацар из, из хургар дерригача ада-
машта, лархъа саг цавалал дукха доа-
кьазал тлаяхъа бола керда дунен тлом.

Дунен халкъаша дагъара кьоабал дир
кьовсам длабонхъа Советски правитель-
ства дац гъулакхаш, хлана алыча цхьанхъа
а гъа бац тлом содабаргъа бокхъаца гъа-
нал хьалхъалегъа. Дукхъала Советски
Союз, социалистически пачхалхъахъе яр
цу тайпара гъа бокхъахъа.

Америка Влашагъикхийтатца Штатий доа-
лери гъозарий йиш яцар термоядерни тле-
ма хьадж ца кхеташ ле.

Советски правительстваша теркал а яь хьа-
йцар Америка Влашагъикхийтатца Штатий
президента господина Кеннеде Кубана яь
блокада США-с дла а йоанкх, цун сувере-
нитет цар члоагъа лоархларг а я, Кубана
чугертлгъа дегъдоацаш дута а дут Малх-
бузехъарча ах шара тларча кхъаца мехкаш
а из дергда, аьнна яь заявлени.

Кубе низ бола тайпа герз длаийшдара
дош кьоастадеча хана Советски правитель-
ствана дагъаулаштар алхъа ца мара дацар:
агрессорш чуглортарх Куба халкъ, лора-
делла. США президента г-н Кеннеде дер-
ригача дуненна халхъашка США оагъона-
хъара а, Малхбузехъарча ах шара тларча
кхъаца мехкий оагъонахъара а, цар терри-
тореш тлара а Кубана чуглортилга хургдац,
аьнна члоагъа заявлени яьчул тлехагъа
Кубе ца эшаш да США правительстваша тла-
гортама герз аьнна цли тилла герзаш.

Хьан малалгъо яхар дир цу хьале?
Вайна хетаргъахъа, шинна а оагъоно укхъа
хьалхъало яхар, машара эшар дир.

Бехке малаш цу кьовсама? Бехке яр
милитаризм, Америка Влашагъикхийтатца
Штатий агрессивни империализм я. Из яр
йаламте дукха адамаш хлалаш де тар-
лурдгола из кьовсам халхъабоахъа.

Тлехъара а компромиссан влаши усту-
пакъа ярен ларда тла цу кьовсама ирал хланз
длабонхъа, цленбаш из длабонхъа пере-
говораш еш а я.

Цхьабагъаша оалалургда: е йоагъали-
теш уступакъа? Вайна хетаргъахъа шинна а
оагъоно уступакъа е йоагъал, хлана алыча
уж влаши еш уступакъа я, из хьалхъалера
компромисс я. Дерригача халкый хьаш-
таш маэшара компромисс я из, хлана
алыча цун ларда тла длабонхъахъа дунен
термоядерни тлеме кхерам.

Влаши гъулакхаш а леладеш маурша да-
хара ленински политика яхар да, вай пла-
нета тлара влаши моастагъал долча шин
система — социалистический капитал-
истический — тлешаш доацаш, вешта алы-
ча, цхьана ях шой йиш хилара мукарло
лар. Из я компромисс, из я влаши ю
уступка. Цу халхъадоахъа кьовсамерча гъу-
лакхаш тлешаца а ца кьастадеши, влаши
гъулакхаш а леладеш машаре дахара, ма-
шаре яхъ лелара принципаш тлара пере-
говораш яра нахъаца кьастаделла.

Малхбузехъарча хлама отташ долча
гъозараша тлагертуду социалистически
мехкашца длахо а «члоагъа», «компромисс
йоацаш йола» политика лелалга. Цу тай-
пара «члоагъа» тлемега, термоядерни
хлалалалга кхоачаде тарлурхилар барт-
дош хала дац. Ерригача пачхалхъалхъаш-
та юкье боараме гъулакхаш оттадара йола
дукхалхъаш сов а ца йоахаш, нийсса кхъаца
бесса, длахагъа еза хланз. Цу йолашберга
лабтан тларча дерригача халкъашта
хьашгъола машар.

Хланз адамашта хьалхашна латтачъа эг-
гара ирагъа проблемахъа цхъа проблема я
германски гъулакхаш машаре цхьалхъа-
кхилга, Европе члоагъа машар йолашбара
доагъа да из.

Германски машара договора кулгаш яз-
далца йолча хана вилла дагъадоха а деша
малхбузентермански милитаристаша ре-
ванша планаш ютарг ма йиш аьнна, Тахан
юха а ший кара низ бола тлеме машин я
Малхбузехъарча Германега, керда тлеме
авантюраш кийтърча цо тла-тла дукхагъа
лоаттаду нахъа а материальни а кхоача-
маш. Малхбузехъарча Европа эггара до-
кхъагъа тлеме низох цхъа низ ба хланзле-
ха а бундесвер. НАТО ядери кхоачаме-
га тла-тла члоагъагъа гаргауш цун кулгал-
хой. Хьалхъагъа, дунен шоллагъа тлом кий-
беша юкьагъа санна, Европа карта юха а
хувилла дладекахъа я германски импе-
риализм, хлабта цун идеологаш юха а кер-
тагъа доацаш ба «Юкхъаца Германе» гит-
леровски туваленнача пропаганда тлеха-
диса хьабараш.

Малхбузентермански реваншисташа

РЕСПУБЛИКА ГОРОДАШКЕИ ЮРТАШКЕИ

Юйрийна 7-ча ноябре члоагъа
догъа дийлхар. Цудухъа Грозне
демонстраци хиланзар. Цхьа-
багъа, Цей массанахъа а хо-
лаш тар цу дийнахъа. Проспект-
лаш тла, майданаш тла, клубаш-
ка, культура Ценошка лелаш
яр цие байракхъа, хозаш дар
иллеш, ашараш. Города кхъагъа-
хъамоша дездора шой Цей.

МАГЛАВЛК. Чкалова дегъа-
раха клубе 7-гъа ноябре бер-
ригаш а дегаш гъозаьнна а бо-
лаш чакхъалар митинг. Цига
нах влашагъикхийтатца кьамал-
лаш дир КПСС горнома секрет-
ара нов. Саньков. «Малгобек-
нефта» шоллагъа мехкашца
примысла заведующе нов. Оре-
хова, «Ингушский» совхоза
партиний организаци секретара
нов. Гетажева, кхъчар. Цар
дийцар цланка ца хиннача тла-
пара советски халкъа творчески
хьинар айденна хиларх. Ма-
галайна кхъагъамоша комму-
низм хьалхъара юкье шоашара
доагъаш дола дахъа лоацаш хи-
ларх.

Цейна хетадъа сакъердамаш
утвдадъа клубашка, цланка а
дидлурдоаца революцион гъула-
кхъа гойташ дола кинофильмаш
хьекъад.

НАБСАРЕН-ВОКЗАЛЕ. Къа-
гъамохой митинге кьамалаш
дир КПСС райкома секретара
нов. Хаматханова, керда юла-
ца электронинструментий завода
инженера нов. Сагова, педагога
нов. Сигаева, больничерча
керттерча лоро нов. Горчханова,
«Назрановский» совхоза меха-
низировани звено звеньевой
нов. Албогачева, кхъчар. Ми-
тинг чакхъаьнначул тлехагъа
культура Царга дукха йишар
аулараш, сакъердам а иллеш
доацаш а бар нагирхой.

ГУДЕРМС. Дегаш гъозаьн-
нен гъабахан болаш дезидир Гу-
дермеса районерча кхъагъамохо-

хьувзадеча гъулакхаша Германски Демо-
кратический Республикане социалистиче-
ски кхъаца мехкаштен дукхалара провока-
цеш хадданза дукхъола хьаст а баъ длоагъ-
тайб Малхбузехъара Берлин. Гъулакх кхы
дукхъаца а члоагъагъа хьу социалистиче-
ски пачхалхъалхъен — Германски Демокра-
тически Республика — дегъа юкхе йойилла
НАТО тлеме база Малхбузехъара Берлин
хиларо.

Хланз дукха а йоацаш бундестаге ше
правительственин заявлени еш ФРГ-а
нашлара Аденауэра белгалдакххар, ший
правительствас «немецки халкъ, ца деша
даь хлама» лоархларга моллагъа пача-
халхъено а Германски Демократический
Республикашара машара договора кулгаш
яздара дахъа лацарх, аьнна. Машара до-
говор — из да немецки латта члоагъа ма-
шар бахъаш дола договор, немецки халкъа
а кхъаца халкъашта а дикнадр хилча ца де-
заца наха мара, Европе тлешал тлехагъагъа
ка кхотамаш шой кулгаш длоахде лавра-
ша мара дукхъале ергъад из договор оттада-
ра.

Цунца хьашт доагъаца дерригача мех-
кашта бокъонца из ловш хуле, цхьанна
мехка е мехкий группа хьашташта а сийна а
дала цхьанхъа зе а доацаш де йиш йолаш
да германски гъулакхаш машаре цхьалха-
доакхилга яхаш кхайна а даьд, кхайна а
ду Советски правительствас. Дунен хал-
къашта юкьера кьовсама латта гъулакхаш
шинна а оагъонна из ловш хуле, влаши ме-
гача тайпара кьоастаде йиш йолга бакъду
хланз дукха а йоацаш Лассен Малхбу-
зехъарча Ирианен дешай хьалхъа толам-
ца чакхъаьннача переговорахъа.

Длабахъаца тлеме дукъ лайнаца кхъаца
халкъашта а санна, советски халкъана лов,
халд йоацаша цхьан ханна тлехаца а
доахаш, тахане а германски агресси юха
хург ца хиларх бола члоагъа тешам ший-
га кхачар.

Новкъостий, влаши донаш дарга а на-
хъа ций йоахара а дла а кхоачаш, ки-
тайско-индийски доацол тла хинна хлама
члоагъа новкъа да советски халкъа. Из
кьовсам пайдана ба тлом хьабое а Китайи
Индие йаламте доакхъа халкъашта
юкьера блявшаерашнахъа латта доттагъал
доахде а шой шиз мел кхоачар деш бол-
ча империалисташа.

Мехкара демократический низаш толаде-
дла ца кхетара познше тлара а яькхъа
агрессивни тлеме бокхашта Инди дламар-
хъа кхосса герташ дола Индере демокра-
тена дукхалара гъозараш шой гъулакхаш-
та пайда эца герт тлеме угара воаттамах.

Вай лерх, тлом саца а сацитта, хьа-
къалера ларда тла Индене КНР-нен
кьерте переговорахъа йиш нийса хурдгар,
аьнна, овлан тлара влашдухъаленаш, гер-
ча истола гонахъа ю а хайна кьоастаде
йиш йоацаш гъулакхаш царна юкье ца хи-
лар теркал дича-м мухамма а. Цу тайпара
переговораш сикхъа ме йоладу дукхагъа
пайда барбга цу мехкий халкъашта, ду-
кхъагъа пайда барбга машара гъулакхаш.

Советски Союзо адамашта даьча эггара
лоархлалмаша дикнах хламахъа цхъа хлама
да В. И. Ленина социализма идеал аьнна
долча, ерригача пачхалхъалхъаша герз
дладоакхилга чакхъахъара тлеха лерра-
гъен кюрда ца деш кьовсам лоаттабар.

Кхо шу хьалхъа ООН-а трибуна тлара
новкъосташ Н. С. Хрущева длаханкайча
массане а деррига а герз дладоакхара про-
граммаш дерригача халкъаша нийса
лархлар члоагъаца, бохарбоацаца машара
никъ. Хьаьнаца латта длабийна дика фий-
дича халкъабаларх тарра, Советски Сою-
за цу инициативо а дийндир халкый сий-
лахь-донкхъа хьинар, уж хьалговтадир
массане а деррига а герз дладоакхара тле-
ха лоаттабеша кьовсама. Герз дладоакх-
ара гъулакхаша тлехъара а баргболча толам
кьизга лоархлал болаш дац из.

Герз дладоакхилга дунен халкъашта
юкьерча политика дош хинна лац тахан —
из дерригача халкый эггара лоархлалера
гъулакхаш да. Хьинаре, хоадм болаш кьов-
сам лоаттабар халкъашта йиш я им-
периалисташка герз дладоакхилга, хлабта
цар из де а деша. Массане юкъара машар

йалашбара радикальни а тешаме а никъ
из хиларх тарра, длахо йодъа хана а
хурхъа Советски Союз массане а деррига а
герз дладоакхара проблемаш, мамогъа
сикхъагъа кьоастара члоагъа тлакувш.

Ший-шегъа ха деша да, дунен халкъ

